

Universitätsbibliothek Paderborn

Iona Propheta

Luther, Martin

Argentorati

VD16 B 3892

Credebant autem Nineuitæ, ac ubi indixissent publico statuto iejuniu[m], saccis, a primoribus usque ad minores, induebantur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36534

ANNOTATIONES

Credebant autem Nineuitæ, ac ubi
indixissent publico statuto ieuniū,
faccis, a primoribus usque ad mino-
res, in duebantur.

Opinor omnes in uniuersum in urbe diuos fuisse
ut non iniuria, ciuitatem Dei eandem nominet, pro-
fer enim ex amplissimo terrarum orbe, uel unam,
qua cum hac posset cōferri, etiam si ciuitas sancta Hi-
erusalem foret, Nam intuere cam, & contemplare
propius, Dici unius iter usque peruenit in urbem, et
sermonem domini nunciavit Iona, nec dam omnes
eum audire potuerunt, & omnes tamen credunt.
Hierosolyma nunquam, neq; Christus, neq; Aposto-
li, neq; Prophetæ per uerba sua & miracula eò per-
ducere potuerunt, etiam si longo tempore hoc ipsū
tentarint, ac uerbum domini sedulo promulgarint,
Quemadmodum & Christus de centurione aiebat.
Non repperi tantam in Israēl fidem, immo Ionæ tem-
poribus Israël & Hierusalem impij erant, ubi Ni-
neue Deo crederet. Quanquam et si Hierosolymæ
idem olim fecerint, utpote, Davidis, Salomonis, Eze-
chiæ, Iosia temporibus, nec tantum ideo tamen mi-
raulum esset, quandoquidem legc dei, tot Prophetis
tot regibus Deum timentibus, Principibus, Sacer-
dotibus

dotibus, alijsq; id genus præcipuis uiris (qui in dies magis magisq; hortabantur ad timorem Dei) non fuerint inconficiui. At Ionæ sæculo Nineue, & optima & maxima urbs fuit, cui nulla usquam in terris conferenda fuit alia.

Hunc Prophetæ locum, Sophistæ ad opera pertraxerunt, Illic illic uides, opera Deum respicere, perq; ea Nineuitas consequi gratiam, etiam si gentes essent & increduli. Liberum arbitriū sese belle ad gratiam per opera instituere potest, &c: Respondeo, huiusmodi nugas anteuertit Iona, quod priusquam enumeraret opera, Nineuitarum prædicarit fidem, ait enim, Viri Nineuitæ credebant Deo, hoc loco egregie transito, nobis opera monstrant. Ad hæc Nincuen, auitatem Dei Iona uocat. Ciuitatem Dei esse, & Deo credere, profecto non admittit liberum arbitrium hæc perfæsse opera, cæterū gratiam dei & fidem, & ob talem gratiam & fidem, opera eiusmodi deo grata fuerit, per hæc enim foris etiam fidem cordis sui testati sunt, fructumq; sermonis à Iona habitu produxerunt, Ecquid non placet deo, ubi fides & gratia in corde antea fuerint, & reliquæ peccatorum non obsint?

Observa porro, quod faciant quædam, quibus nihil omnino in mandatis à Deo aæperant, quæ tamē reænsæt

ANNOTATIONES.

recenset Iona, ut quod ieiunant, et saccis amiciuntur
Quid ieiunium & saccos Deus curat? cor totamq;
nitam immutata uult, neque ea per Ionam à Ninev= B110
tis exegit Deus, sed hoc solum quæsuit, ut ab iniuste= B110
tate sua desisterent, Fieri potest, ut quispiam alio= B110
incedat, ieiunioq; incumbat, ac iuxta tamen insignis
in corde nebulo sit ac leno, quales monachi suo in uæ
ricolori habitu conspiciuntur, Quare subinde non
saccos, non ieiunium commendat, sed quòd sese ad
deum conuerterit à iuis suis prauis. At qui ex ueteri
more hæc egerunt, perinde atque à maioribus suis
didiœrunt, qui sese coram Deo eum ad modum sac= B110
as & parsimonia humiliauerunt, Idem etiam de eo
quod Rex una cum principib; suis in anerem sese
collocat, dicendum est, quodq; tam stulta edicat, nem
pe quod iumenta & bruta pecora, neque gustare,
nec bibere quicquam debeant, ad hæc, saccis etiam
uestiri, & implorare propitium numen. In cuius
unquam auribus increbuit, quod bruta animantia ie= B110
iunare, saccos induere, deumq; inuocare debeant &
num & Deo brutorum talia curæ sunt?

Indubie iumentorum siue pecorum ieiunium &
saca tantum coram Deo ponderis habent, quantum
hominum, & econtra hominum, tanti ualēt, quanti
pecorum, Atqui timidum, humiliatum, terrefactum
que

que cor, uel stultiora parat, quo ostendat ita se ex animo cruaari. Et si fieri posset, saxa etiam & sylvas ad tristitiam permoueret, & omneis creaturas ad fletum secum cogeret, nec uel sic satis esse in animo cogitaret. Est enim ineffabile & incomprehensibile, quanta severitate cor poenitens agatur, quod sic affectum est, ut uniuersum mundum eorundem secum affectuum esse putet, eademq; secum facere, ut recte Paulus, gemitum spiritus inenarrabilem esse dicat, Romanos. 8. Et David psalmo 31. rugitum instar leonis edidisse se, praे cordis sui suspirijs adfimet. Hoc est poenitentia & gemitus cordis eius tantus tamq; fortis erat, ut adeo horrende in ululatu & fletu prorumperet, ac si quispiam irati leonis rugitum audiret. porro, ubi deus tantum serium uiderit satis ille habet, taleisq; nugas omneis placo animo suscipit, quas alioqui nullo uultu dignaretur, ubi serium tale non adesset. Quam ob causam Iona Nineuitarum poenitentiam & immutationem graphice potenterque depinxit, ceu eam, que uehemens, seria, et argumentosa fuerit.

Quod si Sophiste opera iactare pergent hic, quod multi fiant apud Deum, à me non impedientur, Sed uideant, ut serium illud iacent quoq; ex quo talia opera fiunt. Si enim opera cognitionibus tantis

ANNOTATIONES

tantum aspicerint & suscepserint, citra serium hū
iusmodi, ut sunt humanitus inuenti & suscepti rē
tus et ceremonie in cœnobij & templis, potissi=
mum, quadragenarij Ieiunij, & hebdomadæ, quam
proxime paschales feriæ sequuntur, temporibus,
profecto uana sunt nugalia, ac si pecoribus Ieiuni=
um, pœnitentia & oratio, sine pœnitentia hominū,
indicarentur. Quo nihil aliud expediretur, quām, ut
ridetur Deum, maioremq; super nos iram cie=remus. Procul ergo procul à talibus operibus abe=undum, aut serio suscipienda sunt. Liberum autem
arbitrium aut humanæ uires serium illud non sup=peditant, sed fides ex spiritu sancti uirtute. Vide=mus enim hic, quod Nineuitæ apud stulta operano
sistunt gradum, cæterum ultra Ieiunium & clamo=rem bestiarum, recta rem via aggrediuntur, preci=piuntq; ut à uia sua prava, & à temeritate manuū suarum declinent. Plerisq; omnibus hoc uitij est, ut
plurimum opera iactent, omisso eo quod additum
est. nempe, ut auersemur prauitatem bono nos ac=commodantes, uerum ij operarij, paleas absq; fru=mento, pressas uias sine succo, nucem sine nucleo
offerunt, qui Deum pro bardo & ludicro habent.
Primum sine iustifiant, & opera, quæ iactant, fa=ciant, postea se se ipsalis componet. Nunc uero pro
pter.

pter opera pugnam excitant, quorum tamen ne usum quidem facere cogitant, et quom nihil de illis ipsis nouerint perpetuo tamen de illis blasterant, eorumque doctores esse uolunt.

Sacros, siue cullos induere. Hebræa loquutio est, significat autem uilem et abiectum habitum gestare, atque sine omni ornatu uestium incedere, quemadmodum illi faciunt, qui mœrent, unde pullati inambulant. Sic et Ieremia, Cœlo inquit saccum induam, hoc est, tenebris et nubibus obducam. Et Apocalypsis. 6. Solem, in Cilicium permotatum esse dicit. Hunc in morem, et iumenta teguntur saccis, hoc est mœrere simul et uidere toruum compelluntur. Quemadmodum et Hebraico tropo, panis et aqua cibum potumque significant. Et in cinere sedere, demittere se, citraque pompam et honorem indecere signat. Non quod solo pane et aqua tantum eos uti oportuerit, in que cinere ante fornacem, uel super focum sedere. Cæterum quom non sit uilior alimonia pane et aqua, neque abiectus uestimentum, culleo aut sacco, nec contemptior locus, cinere, quæcumque uilia esculenta, poculenta, uestes, loca, habitus per ea designantur. Sicuti et Esaia de Babylone clamat, Humiliare Babylon humiliare, teque in cinerem colloca.

Quis